

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 285/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Jozefom Mochnackým, T. G. Masaryka 14/A, Lučenec, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 232/2012 z 28. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 232/2012 z 28. apríla 2012
(ďalej len „namietané rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a predložených príloh vyplynulo, že sťažovateľ sa v konaní na Okresnom súde Lučenec (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 12 C 111/2005 domáhal od žalovaného – Sociálna poisťovňa zaplata sumy 4 100,88 eur z titulu náhrady škody vzniknutej neposkytnutím príspevku na stravovanie zo strany žalovaného. Konanie bolo právoplatne skončené rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12 C 111/2005 z 3. septembra 2009. Dôvodom bola skutočnosť, že v inom súvisiacom konaní sp. zn. 6 C 122/2003 vedenom na okresnom súde, v ktorom sa sťažovateľ domáhal vyslovenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru, bolo jeho žalobe rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 122/2003 zo 14. novembra 2003 najprv vyhovené, no následne bola rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 17 Co 344/2008 z 25. marca 2009 jeho žaloba právoplatne zamietnutá. V čase rozhodovania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 111/2005 o priznanie nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru tak nebola splnená hmotnoprávna podmienka na priznanie týchto nárokov.

Sťažovateľ však podal proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 17 Co 344/2008 z 25. marca 2009 dovolanie. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Cdo42/2010 rozsudok krajského súdu sp. zn. 17 Co 344/2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd následne po vrátení veci najvyšším súdom rozsudkom sp. zn. 17 Co 141/2010 zo 16. marca 2011 rozsudok okresného súdu vo veci neplatnosti skončenia pracovného pomeru potvrdil. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 122/2003 zo 14. novembra 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 141/2010 zo 16. marca 2011 bolo teda určené, že skončenie pracovného pomeru (výpoveď) daná žalovaným sťažovateľovi bola neplatná.

Na základe uvedeného potom sťažovateľ 28. júla 2011 podal na okresnom súde návrh na obnovu konania sp. zn. 12 C 111/2005, v ktorom sa od žalovaného domáhal priznania nárokov z neplatného skončenia pracovného pomeru.

Uznesením okresného súdu sp. zn. 17 C 119/2011 z 10. novembra 2011 v znení opravného uznesenia z 26. júna 2012 bola povolená obnova konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 111/2005.

3. Proti uzneseniu okresného súdu o povolení obnovy konania sa odvolal žalovaný a krajský súd uznesením sp. zn. 14 Co 36/2012 z 30. januára 2012 zmenil uznesenie okresného súdu tak, že obnovu konania zamietol. Dôvodom tohto rozhodnutia bola skutočnosť, že *„subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania začala žalobcovi plynúť od vyhlásenia Rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci 17Co 141/2010 dňa 16.3.2011, na ktorom bol žalobca prítomný a teda v tento deň sa o ňom dozvedel“*.

4. Proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bol návrh na obnovu konania zamietnutý, podal sťažovateľ dovolanie, ktoré odôvodnil tak, že uviedol: *„podľa jeho právneho názoru, ak je dôvodom obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a/ OSP, rozhodnutie súdu, ktoré účastník konania nemohol bez svojej viny v pôvodnom konaní použiť, môže ním byť iba právoplatné rozhodnutie. Iba takéto rozhodnutie je pre súd ako štátny orgán záväzné podľa § 159 ods. 2 OSP. Len právoplatné rozhodnutie môže byť rozhodnutím spôsobilým na jeho uplatnenie ako dôvodu obnovy konania, neprávoplatné rozhodnutie takým dôvodom nie je. Subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania podľa 230 ods. 1 OSP začína plynúť účastníkovi, ktorý je zároveň účastníkom konania, v ktorom bolo vydané nové rozhodnutie odvolacieho súdu, od doručenia tohto nového rozhodnutia. Ak je účastníkovi doručené (nové) rozhodnutie odvolacieho súdu, môže vychádzať z toho, že toto je právoplatné. Až z doručeného rozhodnutia sa navrhovateľ môže dozvedieť nielen výrok ale aj úplné dôvody (nového) rozhodnutia, ktoré je podkladom jeho návrhu na obnovu konania. Oboznámením sa s rozhodnutím je oboznámenie sa nielen s jeho výrokom, ale aj s úplnými dôvodmi nového rozhodnutia.“*

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 4 Cdo 232/2012 z 28. apríla 2014 dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol. Sťažovateľ zastáva názor, že *„ak je dôvodom obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. rozhodnutie súdu, ktoré nemohol účastník bez svojej viny v pôvodnom konaní použiť, môže ním byť iba rozhodnutie právoplatné. Iba takéto rozhodnutie je totiž pre súd ako štátny orgán záväzne podľa § 159*

ods. 2 O.s.p. (na rozdiel od inej skutočnosti, ktorá môže byť dôvodom na povolenie obnovy konania). Len právoplatne rozhodnutie môže byť rozhodnutím spôsobilým na jeho uplatnenie ako dôvodu obnovy konania. Subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania podľa § 230 ods. 1 O.s.p. začína plynúť účastníkovi, ktorý bol zároveň účastníkom konania, v ktorom bolo vydané nové rozhodnutie odvolacieho súdu od doručenia tohto nového rozhodnutia. Ak je účastníkovi (resp. jeho právnenému zástupcovi) doručené (nové) rozhodnutie odvolacieho súdu, môže vychádzať z toho, že toto je právoplatné. Keby totiž toto rozhodnutie bolo doručené ostatným účastníkom skôr alebo neskôr ako navrhovateľovi, tento nemôže lehotu na podanie návrhu na obnovu konania zmeškať. Navyše platí, že až z doručeného rozhodnutia odvolacieho súdu sa navrhovateľ môže dozvedieť nielen výrok, ale aj úplne dôvody (nového) rozhodnutia, ktoré sa stane podkladom jeho návrhu na obnovu konania.

Vzhľadom na uvedené zastavame názor, že výklad ustanovenia O.s.p. o začiatku plynutia lehoty na podanie odvolania tak je uvedený v Uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Cdo 232/2012 zo dňa 28.04.2014, je v rozpore logickým a gramatickým výkladom uvedeného ustanovenia.

Najvyšší súd SR (rovnako KS Banská Bystrica) sa v odôvodnení vyššie uvedeného rozhodnutia vôbec nevysporiadal s otázkou, či aj neprávoplatné súdne rozhodnutie, je takým rozhodnutím, ktoré je spôsobilým dôvodom na obnovu konania (či ho možno aj s poukazom na ustanovenie § 159 ods. 2 O.s.p. ako dôvod obnovy konania uplatniť). Máme za to, že neprávoplatné súdne rozhodnutie, nie je spôsobilým aby bolo uplatnené ako dôvod obnovy konania. Len právoplatné rozhodnutie je rozhodnutím spôsobilým privodiť povolenie obnovy konania a len takéto rozhodnutie možno ako dôvod obnovy konania reálne uplatniť. Neprávoplatné rozhodnutie nie je rozhodnutím predpokladaným ako dôvod konania podľa ust. § 228 ods. 1 písm. a) O.s.p. “

6. Sťažovateľ vyjadril presvedčenie, že vzhľadom na rozdielnosť výkladu momentu začatia plynutia lehoty na podania návrhu na obnovu konania v prípade, že takýmto dôvodom je rozhodnutie, môže byť táto rozdielnosť odstránená len ústavne konformným výkladom ústavného súdu. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 232/2012

z 28. apríla 2014 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa doručené 9. júna 2014, teda sťažnosť bola podaná v zákonnej lehote.

7. Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaním doručeným ústavnému súdu 11. augusta 2014, v ktorom vyčíta namietanému uzneseniu najvyššieho súdu jeho nepreskúmateľnosť, keďže najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nepodal podľa sťažovateľa dostatočný výklad ustanovenia § 230 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktoré upravuje začiatok a plynutie subjektívnej lehoty na podania návrhu na obnovu konania.

8. V súlade s už uvedeným sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bytom; [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Cdo 232/2012 zo dňa 28.04.2014 bolo porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Cdo 232/2012 zo dňa 28.04.2012 sa zrušuje a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie. .

3. Najvyšší súd je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v sume 314,18 € (slovom tristoštrnásť eur a osemnásť centov) na účet Mgr. Jozefa Mochneckého, advokáta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

9. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

14. Podľa § 230 ods. 1 OSP návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

III.

15. Podstatou sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že namietaným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ vidí porušenie svojich práv v tom, že najvyšší súd sa v odôvodnení namietaného rozhodnutia nedostatočne vysporiadal s otázkou výkladu zákonného ustanovenia § 230 ods. 1 OSP, ktoré upravuje začiatok a plynutie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania v situácii, keď je dôvodom obnovy rozhodnutie súdu. Z toho dôvodu je namietané rozhodnutie najvyššieho súdu podľa tvrdenia sťažovateľa nepreskúmateľné.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

16. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. II. ÚS 399/2010, IV. ÚS 51/2011).

17. Vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje ústavný súd za potrebné uviesť, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené.

18. Ústavný súd sa oboznámil s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 232/2012 z 28. apríla 2014, ktorým najvyšší súd dovolanie sťažovateľa zamietol. V napadnutom uznesení najvyšší súd uviedol:

„V danej veci žalobca napadol návrhom na obnovu konania právoplatný rozsudok z dôvodu, že je tu rozhodnutie, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní a ktoré môže privodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Jednou z podmienok povolenia obnovy konania je včasné podanie návrhu na obnovu konania. Súdy preto správne v danej veci skúmali dodržanie subjektívnej trojmesačnej lehoty (§ 230 ods. 1 O.s.p.), ktorej navrátenie nie je prípustné (§ 230 ods. 3 O.s.p.). Začiatok plynutia tejto lehoty posúdili rozdielne. Okresný súd mal za to, že subjektívna lehota začína plynúť prvým dňom nasledujúcim po doručení písomného vyhotovenia rozhodnutia (29. apríla 2011), zatiaľ čo odvolací súd bol toho názoru, že začína plynúť už od vyhlásenia rozhodnutia na pojednávaní odvolacieho súdu (16. marca 2011), na ktorom sa žalobca zúčastnil, a teda aj dozvedel o dôvode obnovy konania.

V preskúmvanej veci sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje so záverom odvolacieho súdu a na doplnenie uvádza. Ak je ako dôvod obnovy konania uplatňované súdne rozhodnutie v zmysle § 228 ods. 1 O.s.p., je potrebné návrh podať do troch mesiacov od doby, kedy sa o tomto dôvode účastník dozvedel. Táto trojmesačná lehota je lehotou subjektívnou, to znamená, že začína plynúť od subjektívneho momentu, inak povedané od okamihu, resp. dňa, keď sa účastník dozvedel o súdnom rozhodnutí. Pretože v danej veci je týmto rozhodnutím uznesenie odvolacieho súdu, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní odvolacieho súdu 16. marca 2011, mohlo sa tak stať najskôr 16. marca 2011 za predpokladu, že sa účastník pojednávania zúčastnil a dozvedel sa tak už v tento deň na pojednávaní o rozhodnutí odvolacieho súdu (porovnaj rozsudok NS ČSR z 29. novembra 1984, sp. zn. 6 Cz 56/84). V konaní bolo preukázané, že žalobca sa pojednávania pred odvolacím súdom zúčastnil, je teda nepochybné, že sa o dôvode obnovy dozvedel už na tomto pojednávaní 16. marca 2011. Od tohto dňa mu preto začala plynúť subjektívna trojmesačná lehota na podanie návrhu na obnovu konania. Keď návrh na obnovu konania podal až 28. júla 2011, podal ho oneskorene. Odvolací súd z tohto dôvodu preto správne návrh na obnovu konania zamietol.“

19. Obnova konania je v občianskom súdnom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia. Predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Obnova konania však nie je generálne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov totiž vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť účastníkovi konania nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Jedným z kritérií prípustnosti obnovy konania je aj dodržanie zákonnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania. Podľa platnej a účinnej

zákonnej úpravy možno návrh na obnovu konania podať v subjektívnej trojmesačnej lehote plynúcej od času, keď sa účastník dozvedel o dôvode obnovy, alebo od času, keď tento dôvod mohol uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je v zásade trojročná a plynie od právoplatnosti rozsudku. Uplynutím tejto lehoty je v právnom štáte uprednostnená požiadavka právnej istoty nastolenej právoplatným rozhodnutím pred novým konaním (a prípadným novým rozhodnutím) vo veci. Teda ak účastník podá návrh na obnovu konania po uplynutí zákonných lehôt na jej podanie, súd jeho návrh obligatórne zamietne. Zákonná úprava, zvyrazňujúc charakter obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, navyše uvádza, že navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné (§ 230 ods. 3 OSP) (III. ÚS 666/2014).

20. Podstatnou otázkou v danej veci sťažovateľa je určenie momentu začiatku plynutia trojmesačnej subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania v prípade, že dôvodom obnovy konania je súdne rozhodnutie. Ako je už uvedené, zákon spája počiatok plynutia tejto lehoty so subjektívnym momentom dozvedenia sa o dôvode obnovy alebo s momentom, kedy bolo možné dôvod obnovy uplatniť. V okolnostiach tejto veci ide o to, že sťažovateľ sa návrhom na obnovu konania domáhal obnovenia konania o náhradu škody z titulu príspevku na stravovanie, a to z dôvodu neplatnosti výpovede zamestnávateľa. Hmotnoprávnym predpokladom domáhania sa náhrady škody z titulu príspevku na stravovanie bolo pre sťažovateľa rozhodnutie súdu o tom, že skončenie pracovného pomeru je neplatné. Výroku o neplatnosti skončenia pracovného pomeru sa sťažovateľ domohol až rozsudkom okresného súdu sp. zn. 6 C 122/2003 zo 14. novembra 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 141/2010 zo 16. marca 2011 po využití mimoriadneho opravného prostriedku, t. j. dovolania. Objektívne bolo teda v prípade sťažovateľa vydané rozhodnutie (neplatnosť skončenia pracovného pomeru), ktoré si nemohol uplatniť v pôvodnom konaní o priznanie náhrady škody a ktoré by mu mohlo privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Vo vzťahu k sťažovateľom uplatnenej námietke, že začiatok plynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty je nutné počítat až od momentu, keď mu bolo rozhodnutie o neplatnosti skončenia pracovného pomeru doručené, t. j. nadobudlo právoplatnosť, a nie od momentu

vyhlásenia tohto rozhodnutia, hoci sa pojednávania krajského súdu, na ktorom k vyhláseniu rozhodnutia preukázateľne zúčastnil, ústavný súd uvádza:

V súvislosti so znením ustanovenia § 230 ods. 1 OSP „...v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.“ je podľa ústavného súdu nesporné, že subjektívny moment „dozvedenia sa“ nastal v momente vyhlásenia rozhodnutia, keď sa sťažovateľ zúčastnil pojednávania krajského súdu. Od tohto momentu sa v zmysle výkladu právnej normy, ktorú predostrel v svojom napadnutom rozhodnutí najvyšší súd a aj krajský súd, má počítať začiatok plynutia subjektívnej lehoty. Podstatou subjektívnosti lehoty je, že sa začiatok jej plynutia odvodzuje od subjektívneho momentu, t. j. od momentu, kedy subjekt, na ktorý sa právna norma viaže, subjektívne vnímal určitú skutočnosť vonkajšieho sveta. Zákonodarca v znení právnej normy ani v prípade, že dôvodom obnovy konania je rozhodnutie, neviaže začiatok jej plynutia na moment nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktoré je dôvodom obnovy, na rozdiel od lehoty objektívnej, ktorú jednoznačne v znení ustanovenia § 230 ods. 2 OSP na moment právoplatnosti viaže (v tomto prípade ide o moment právoplatnosti rozsudku, o ktorého obnovu ide). V tomto ohľade ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorom sa najvyšší súd stotožnil s odôvodnením krajského súdu, a moment plynutia subjektívnej lehoty vo vzťahu k sťažovateľovi počítal od momentu vyhlásenia rozhodnutia krajského súdu, na ktorom bol sťažovateľ prítomný, nemožno považovať za svojvoľný, zjavne neodôvodnený alebo ústavne nekonformný.

Zo sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že právnym základom uplatnenia náhrady škody vzniknutej neposkytnutím príspevku na stravovanie bolo neplatné skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa. Neplatnosť skončenia pracovného pomeru bola deklarovaná rozsudkom krajského súdu sp. zn. 17 Co 141/2010 zo 16. marca 2011, jeho verejným vyhlásením, ktoré sa uskutočnilo 16. marca 2011, a neexistoval dôvod, ktorý by sťažovateľovi bránil, aby túto informáciu o existencii rozhodnutia krajského súdu, ktoré bolo verejne vyhlásené, ktorá sa už dostala do jeho dispozičnej sféry, uplatnil ako dôvod obnovy konania, v ktorom sa domáhal náhrady škody z titulu nevyplateného stravného.

21. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad súkromného práva, ktorou je „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva. Teda takým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Táto zásada predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv (m. m. IV. ÚS 301/07, I. ÚS 1/2013, I. ÚS 213/2013). Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ mal právo a možnosť žiadať od súdu rozhodujúceho o neplatnosti skončenia pracovného pomeru aj vyhotovenie odpisu zápisnice z pojednávania, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku krajského súdu, ktorý už nemohol byť napadnutý žiadnym riadnym opravným prostriedkom. Je nepochybné, že aj odpis zápisnice o vyhlásení rozsudku krajského súdu je dostatočným dôkazom existencie dôvodu obnovy konania pre súd konajúci vo veci priznania náhrady stravného.

22. Obsahovým základom práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 16/2012).

23. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia nie je v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a nemožno mu vyčítať arbitrárnosť. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

24. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd poukazuje na doterajšiu judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, z ktorej možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (m. m. I. ÚS 5/02, A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 3. 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože ide o rozhodnutia, ktoré priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru. Článok 6 ods. 1 dohovoru neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [bližšie pozri Svák, J. Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 369 – 370; (m. m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 403/09, I. ÚS 376/2014)].

25. Vzhľadom na už uvedené a v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (m.m. IV. ÚS 382/09, IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011, III. ÚS 666/2014) v prípade rozhodovania všeobecných súdov o povolení obnovy konania podľa § 228 a nasl. OSP nejde o typ súdneho konania spadajúceho pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru, v dôsledku čoho neprichádza do úvahy, aby ústavný súd po prijatí tejto sťažnosti na ďalšie konanie vyslovil porušenie práva sťažovateľa podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako celok, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e: Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok; to neplatí, ak rozhodnutím orgánu medzinárodnej organizácie zriadeného na uplatňovanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,

vznikne Slovenskej republike povinnosť v konaní pred ústavným súdom znovu preskúmať už prijaté rozhodnutie ústavného súdu.

V Košiciach 10. júna 2015